

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagossi)

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

21 de Maig de 1901

Veus aquí lo que 'l poble barceloní va ficar á las urnas.

LAS ELECCIONS DEL DIUMENYE

Lo que va passar diumenye ab motiu de las eleccions no es cap cosa nova ni inesperada, sino lo corrent, lo que passa sempre, y que *mutandis* ve á reduhirse á lo següent:

Unas llistas asquerosament amanyadas faltanithi la meytat del cens verdader, ab una gran part dels noms que hi figurau maliciosaument equivocats. En cambi estan plenes de noms imaginaris domiciliats en casas que no existeixen y en carrers nominals sense cap casa.

Unas mesas presididas pels arcaldes de barri ó

altres personas que l'autoritat designa y que constitueixen la flor y nata de la tafureria electoral. Els presidents estan autorisats per fer tota mena de jochs de mans al menudeig y per altres coses pitjors que més endavant detallarem.

Una porció de rodas ó patuleyas de assalariats y de tauls, d'empleats de poch sou y de pinxos y ju-

gadors, ab l'encàrrec especial de anar de colègi en colègi á votar una y cent vegadas si es precis en nom de aquells electors imaginaris que figurau en las llistas.

Ab aquests tres elements s'entana la lluya. Pero á pesar de tanta trafica, resulta que 'ls electors verdaders, els republicans, els catalanistas pre-

—Y aquí teniu lo que 'ls prestidigitadors monàrquichs volián ferne sortir... si no se 'ls hagués descubert la trampa.

ponderan á ells vistos sobre 'ls falsos. En aquest cas començan á circular recadets pels col·legis ahont se considera que l'intervenció de les oposicions no es prou forta ni decidida. Y venen els grans trballs per persuadirlos ó enganyarlos. Primer l'afalach, y si aquest no basta l'amenassa. Unas vegadas l'engany, y si no n'hi ha prou ab ell, fins se tracta de ferlos dormir tirantol's hi opí á la beguda. (Això va tractarse de fer en un col·legi de Barcelona.) En últim extrém la violència més descarada.

Basta que una dotzena ó una dotzena y mitja de aquests presidents murris, ab las espàtials guardades per una colla de pinxos ganivet y revòlver en mà fugin dels col·legis ab las actas en blanch y 'ls sellos á la butxaca. Ab això quedan una dotzena ó una dotzena y mitja de bretxas en la muralla de la legalitat. Per elles passaran las més monstruosas tupinadas.

En l'edifici mateix ahont resideixen las autoritats que tenen al seu càrrec el deber de vetllar per la legalitat segons las circulars públiques del ministre de la Gobernació, y de perseguir tota mena de delictes segons las prescripcions de la llei comú, en aquell mateix edifici s'efectua l'operació final de arrebatar las actas als que las han guanyades legítimament y adjudicarlas als candidats del govern. Aquest robo final es la suma y compendi de tots els escàndols que s'han realitzat en els col·legis durant el dia. Els tal escàndols eran com las piúlas y 'ls cohets voladors de un castell de fochs artificials: el tarugo final es el tró gros, la bomba de dinamita ab que termina l'asquerós espectacle.

Un cop disparat y quan tothom tremola de indignació, l'autoritat gubernativa no té més que dirigir al seu amo de Madrid un telegrama del tenor següent:

«Victoria complerta! May s'havien celebrat á Barcelona unas eleccions tan legals com las de avui.»

Serà precís crear una nova condecoració per premiar els serveys especials de aquests funcionaris tan desahogats: per ells deuria fundarse la *real orden de la gran barra del sige*.»

No hi ha ningú que ignori qui ha guanyat las eleccions á Barcelona. La victoria pertany casi per igual als republicans y als catalanistes.

Els últims al crit de «Guerra á mort al caciquisme» van despertar corrents d'entusiasme entre moltes persones que may s'havien mogut de casa seva per anar á votar. En sos trballs desplegaren una activitat y una fè dignas d'elogi y de respecte. Gent de posició que may s'havien ficat en res, anaren gustosos á desempenyar el càrrec d'interventors en les mesas. Se mogueren molt, traballaren bé y en la major part dels col·legis del casco antich obtingueren la majoria.

Els republicans anavan á les urnas casi sense preparació, poch menos que desorganitzats, en molts dels col·legis ni més hi tingueren interventors; no obstant alcansaren votacions nutridas en els corresponents á la Barcelona vella y nutridíssimas, abrumadoras en els arrabals y pobles agregats. La seva victoria corre parellas ab la victoria catalana. Sense aquells presidents de mesa que al fugir inhabilitaren l'escrutini regular en determinats col·legis, se sabria si la legitima representació de Barcelona s'compon de quatre republicans y tres catalanistes ó de quatre catalanistes y tres republicans. Y consti que no havíam de renir per un puesto més ó menys.

Y á pesar de tot las actas de majoria, escandalosamente amanyadas poch menos que á la vista de tothom, deyan que corresponfan als cinc senyors que no van tenir cap inconvenient en deixarsen encasillar perquè 'ls traguessen á la picota, arrostant la indignació y 'l despecti de un poble honrat, gelós dels seus drets y que de una manera ó altra sabrà ferlos respectar pesí á qui pesí.

No pot ser que una ciutat com Barcelona aguanti ja per més temps l'infame dominació de un caciquisme sense vergonya, protegit y amparat pels funcionaris del poder central.

«Es que 'l govern que així procedeix se proposa á copia de abusos donos y sonament á la tendència separatista? ¿A tal extrem arriba 'l seu instant suïcida que per afalgar l'ambició mesquina de cinc caballers particulars sense figura, ni mérit, ni prestigi y que de cap utilitat poden serli dintre del Parlament, ha de atropellar la voluntat de tot un poble legitimament manifestada en las eleccions del passat diumenge?»

E aquest cas ben cara pagará la seva culpa.

Barcelona al fi s'ha desvetllat y això es lo essencial. Que vají 'l govern burlant y escarnint á n'aquest poble que ja no vol aguantar ni més burlas ni més escarnis, y no hem de tardar á veure fins ahont arribaré.

De moment l'opinió pública qu'es y será sempre soberana, malgrat li arrebatin las actas qu'ella confereix á los legitims representants, té una forsa incontrastable.

Avuy l'exercirà contra 'ls cacichs y 'ls seus ausiliars, abrumantlos ab el seu despecti.

Quan els vegi 'ls senyalarà ab el dit, els insultarà ab la seva mirada provocativa, farà 'l buyt al seu entorn fins á lograr que s'asfixihi. La opinió pública no admet la estrafalaria teoria de la doble naturalesa, en virtut de la qual un home pot ser honrat en el terreno particular y un bandoler en l'esfera política. No: el bandoler polític ha de ser tractat com a bandoler en tots els terrenos. Més mal fa á la societat qui roba un'acta, que qui roba cent mil duros. Val més de cent mil duros, més de un mil, la legitima representació conferida per un poble honrat. Y ademés: els perjudicis que s'infereixen á la moral pública y 'ls qu'emanan dels més governs que robant actas se fan una majoria, y ab els vots de aqueixa majoria converteixen els interessos del país en un brenar de negres, son tan immensos que no poden computar-se ab diners.

Miris la qüestió com se vulga y 's veurá que pel dany que ocasionan á la societat, son mil vegadas pitjors els delinqüents polítics, que 'ls delinqüents comuns.

Així, donchs, s'ha de acabar la impunitat ab que operan, y del poble sols depén el que s'acabi.

De las eleccions del diumenge va despendre's en aqueix sentiment honorat y digno, que ja es hora de

que cristalisi, adquirint la consistencia y la forsa de una organització poderosa.

A Barcelona desde avuy deu crearse una gran lliga contra 'l caciquisme, defensora enèrgica de la moral pública. Que no s'demaní á ningú que s'hi afilihi, altra cosa que una patent de honradès y una demostració de bona voluntat. Aquest desitj de reivindicació dels drets del poble no pot ni deu ser patrimoniu exclusiu de cap agrupació política determinada. Millor per la que hi porti major número d'elements desinteressats.

Se tracta de purgar de malas herbas el camp de la legalitat: quan sigui net tothom hi podrà sembrar y 's veurà quinas son las llevors que millor hi germinen.

¡A la obra, donchs!

La opinió pública quan s'empenia en lograr un proposit legítim y noble ho consegueix.

Noble y legítima serà sempre la guerra implacable, la guerra á mort al caciquisme. Y pensis que per ferla n'hi ha suficient ab una ferma y enèrgica voluntat.

Perseguixis tota transgressió legal, usant dels drets que la llei reconeix al ciutadà. Si la justicia s'mostra sorda, rompem'l tel de les orelles ab nosaltres enèrgics clamors; si s'mostra cega, arremquem la vena dels ulls. Y en últim cas vingui la justicia popular, que també es justicia.

Un poble que conta entre las seves institucions jurídiques la del jurat, pot ser valent quan la valentia sigui necessaria. El jurat y 'l sufragi universal serán las claus de la seva redempció.

P. K.

UN MIRACLE

LAS ELECCIONES Á PUIGBOLA

Y QUI JUGA NO DORM

El poble de Puigbola està penjat al cim d'una tossa tan alta y cuberta de tanta espessetat de pins, arbossos, matas y bruchs, que sa existència s'ha escapat á la mirada escrutadora dels geògrafs y es inútil buscarlo en cap mapa.

La civilisació no ha pogut ficarse mai en son terme perquè el viaran per ahont s'hi entra es molt estret y està obstruit per un rector de dotze arrobas.

Ni en temps d'eleccions se torba la estúpida tranquilitat d'aquell llogaret, perquè maní qui maní, s'dona sempre l'acta en blanch al candidat ministerial, á canvi de una cantitat destinada per mitat á millors pùblics y á la restauració de l'iglesia, cantitat que s'reparteix entre l'alcalde y el rector, contínuitat de vell y brut y l'iglesia amenassant ruïna.

Per de poc temps ensa s'ha ficat á Puigbola el dimoni en forma d'un barber que, procedent de ciutat, ha obert barberia en aquell nu de mussols, y ha tret el pel del cap dels puigbolins ab les estisores, y la llana del catell ab LA CAMPANA DE GRACIA que 'ls lleigues senmanament.

D'això parlan el rector, l'alcalde y dos ó tres mes dels què á Puigbola remenarien las cireres s'hi hagués cireras á remena.

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

—¡Redimontri, mossén Pau, com ho farém en aquestes eleccions presentantse un republicà!

—Jo diria un diable, Toni!

grama y las seves corresponents preferències de caràcter personal. Durant tot l'any s'abstenen en absolut de treballar. El treball electoral es ardu y entretingut, si s'vol que resulti eficàs. Y de treball electoral no n'fan cap aquests organismes. Gran sort encara si no's desborban els uns als altres. Millor sort si no's combaten imbecilment y sense objecte.

Sobrevenen unes eleccions y llavors tractan de reunir-se y concertar-se pera empendre l'obra comú. Llavors se procedeix precipitadament y sense una base positiva de concòrdia y armonia; van passant els dies en intíls discussions, y al arribar l' hora de la batalla, en lloc de presentar un cos d' exèrcit numerós y disciplinat, son llansades á la lluita una sèrie de guerrilles, sense contacte las unes ab les altres, y en disposició de ser arrollades per les traiciones de la ilegalitat.

Gran forsa es la que té l' partit republicà de Barcelona, quan en condicions tan poch aproposit pera lluytar ab lluhiment va obtenir encara l' passat diumenge una votació tan nutrida.

Aixó y l' admirable exemple que van donar els catalanistes, treballant plens de fe gracies á la seva escelent organització ns hauria de fer pensar en el porvenir.

Varias vegades hem manifestat que l' nostre ideal forsa la refundició en un sol centre de totes las agrupacions republicanes de Barcelona. Hem dit y repetit que aquest centre seria la casa pairal dels republicans de Catalunya. Si hi ha encare, per desgracia, diferencies de programa que 'ns divideixen, podria agermanar l' amor comú que tots professem á la Democracia y á la República. Y fins crech que á forsa de tractarnos, acabariam per entendre ns, arrastrant en la corrent de cordialitat, á les primeras figures del partit, sustentadoras de les diferencies doctrinals, que sols versan sobre detalls de organització de la futura República qu' encara està per conquerir, y que ab la conducta que seguim sembla trobar-se cada dia mes lluny.

Mes ab sols que sapiguessem donar aquest pas ens hi acostaríam tant, que casi ab les mans la tocaríam.

Se creu que aquesta refundició, per fatals defec-tes de la naturalesa humana, constitueix avuy com avuy un projecte impracticable? Enhorabona: acceptem-ho així.

Pero dintre de les mateixas condicions actuals se'n precís treballar mes de lo que s'ha fet fins ara, pera utilzar degudament las forças republicanes, en les lluytas dels comicis y en tot lo que convingui.

Pera lograr-ho hi ha un medi pràctic: tal es el de donar caràcter permanent á la coalició electoral republicana.

Fins ara se concerta en vigilias de cada elecció, y s' desfà tant bon punt las eleccions s'han realitzat. Y s' desfà sempre, pera tornar cada mochuelo á su olivo, cada grupó á la seva característica passivitat.

Aixó precisament es lo que no pot, lo que no deu ferse si 'ns interessém en el bon èxit de la nostra causa. Per obtenir un resultat positiu dels nostres esforços, caldrà que una representació nutrida emana de totes las agrupacions republicanes de Barcelona visqués permanentment en plò periodo electoral, contant ab l' apoyo constant y decidit dels membres de cada una de las agrupacions.

¿A quin objecte?

Senzillament, per estudiar las llistas, pendre nota de tots els corregionalistes qu' en elles figuran, senyalar els electors falsos y prendre'n nota també, capturnar l' apoyo actiu de tots els que s'avinguin á treballar, organizar els districtes, els barris y hasta 'ls carrers, y axis à cada elecció que s' presentés podríam treure tota la forsa que tenim, evitar els escàndols y las traficades dels caciches, retrassar ab energia les seves violències, y obtenir en premi una brillant victoria.

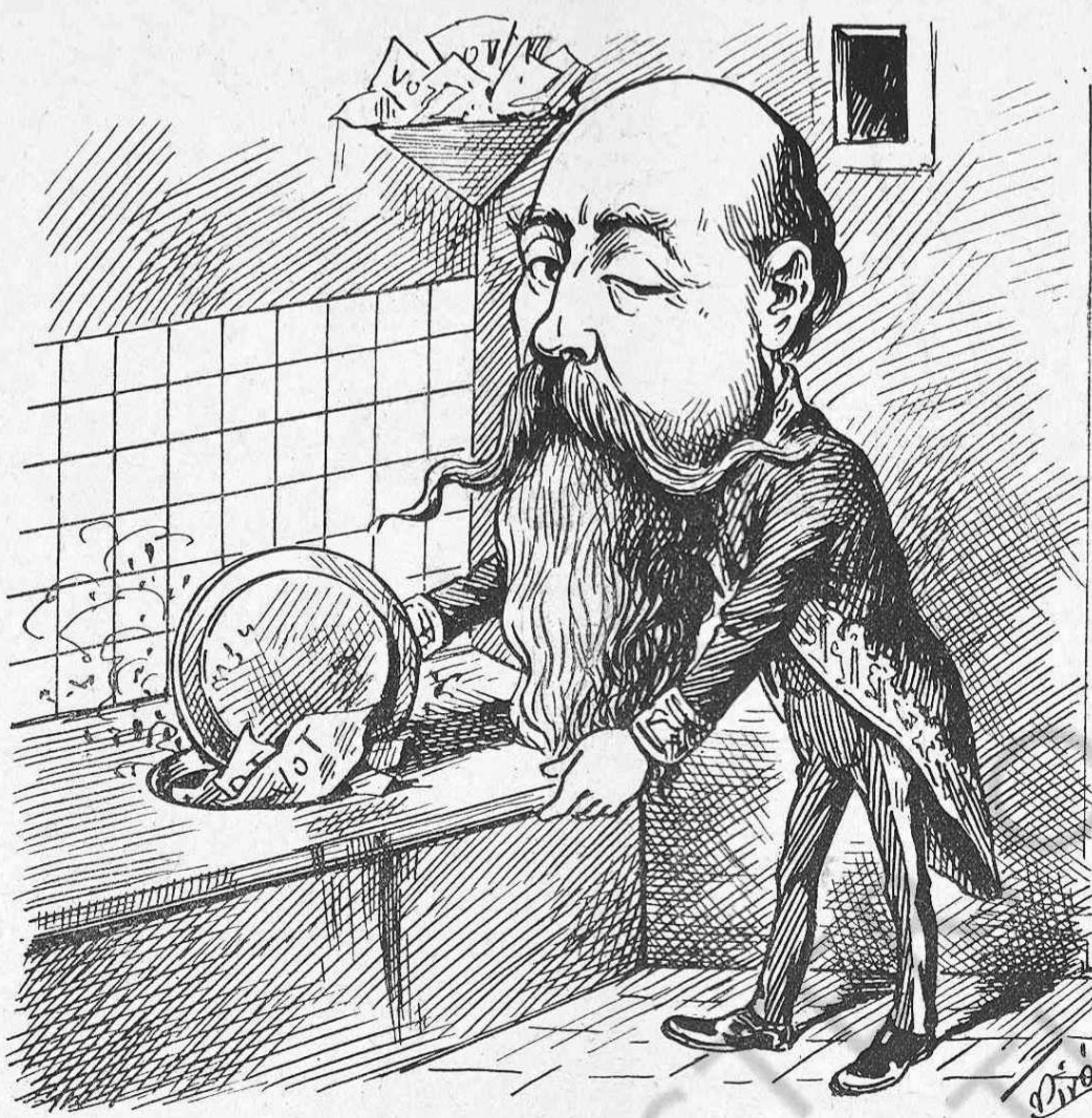
Qu' aixó es llarch?—se dirà. No, desde l' moment que per practicarlo disposaríam de un gran espai de temps.

Qu' es costós y entretingut? Tal vegada sí; pero sempre es mes útil y al últim fins resultaria mes estimulant que afanarse'n al cassino cada dia á fer una partida de dominó ó de tresillo ó á passar un' hora de tertulia retallant al pròxim.

Aquesta es la nostra idea: aquesta l' ensenyansa que 'ns ha semblat desprendre de las eleccions del passat diumenge.

La sometém als homes de alguna influència dintre de cada agrupació, especialment als firmants de aquell manifest en que s' donava per feta l' unió. Si estiman que l' partit republicà barceloní ha de ser una forsa degudament organitzada y digna de ferse

El gran elector

—Señores: vá á dar principio al escrutinio.

respectar en tot y per tots, pósin en planta questa idea y contin ab el nostre concurs mes decidit.

LA CAMPANA DE GRACIA

A UN CANDIDAT VICTORIOS (?)

Ja tens l' acta. Com no ignoras, els que te l' han conquistada no son pas els electors, sino un grapat de salvajes, taruguitas, pinxos, brétils, lo pitjor de cada casa, que apoderantse de l' urna ab l' ajuda de las facas, han fet la teva elecció, com en èpocas de calma fan carters, ó rullotges ó habitacions mal guardadas.

Ja tens l' acta. Cada lletra representa allí una trampa, cada número un delicto, cada rúbrica una estafa. Tot, tot lo qu' en ella's diu, entre greix, raspats y tacás, obra es sols de la violència, del cinisme y de la barra de quatre descamisats, de quins, si se t' acostaven, procurarías fugir cordante l' americana.

Ara digas: qu' n' farás, tú que de sé honrat t' alabas, d' aquest' acta, asquerós munt de brutícia, crims i infamias? La tirarás al femer, retrassant tot maridatge ab els falsificadors que l' poble indignat senyala? Si ho fas així, guanyarás la gratitud de la patria y probarás que l' honor no es una paraula vana.

J' acceptarás, prescindint del baf que sos fulls exhalan y del greixum pestilent que de cada lletra 'n raja? Llavoras, caballé honrat, representant de la estafa y per la estafa elegit, quan demà surtis de casa

y 'ns parlis de ta honradez, no extranyis si jo y molts altres per tota contestació deixém aná una riallada.

L. WAT

LO INFALSIFICABLE

om may dará peras; els governs monárquics, díguinse liberals, díguinse conservadors, may respectarán la voluntat nacional. ¿Qué ha passat, en resum?

Lo de sempre. L' opinió s' ha manifestat obertament contra 'ls eterns detentors dels drets del poble, y aquests, veystentse perduts, han acudit á las arts del escamoteig y la trampa.

—Els candidats del privilegi y del abús s' enfonzen—han dit al govern els seus agents.

—¡Pues á salvarlos!

Y trayent vots d' aquí y afegint xifras allá, lo blanch s' ha tornat negre, els de sobre han anat á sota y 'ls candidats del abús y del privilegi han pogut dir:

—¡Hem triunfat!

¡Han triunfat!... Ja ho saben ells que no; ja ho saben que aquest triunfo es una mentida, una indiguitat, una vilesa; pero las actas ho dinhen, las actas ho declaran, y amanyadas ó no, ab gorgots ó sense gorgots, elles son l' únic legal testimoni, y lo que no es á las actas no es al mon. ¡Han triunfat!

«Don Fulano 100,000 vots.

«Don Sutano 200,000 »

«Don Mengano 1,000,000 »

¿Pot ser mes clar? ¡Triunfo complert!

Si l' poble, així com té la rahó, tingués la forsa, això no succeiria.

Pero l' poble no té mes que una boca per cridar y un semblant per ruboritzarse, y com el govern posseix caballeria, infanteria, civils, l' esquadra y 'ls garrots de la secreta, á las protestas dels de baix els de dalt s' arronsan d' espallatas y 's contentan ab dir somrient:

—¡Cuidado ab las *extralimitacions*! Recordeu que temí caballeria, infanteria, artilleria, civils, el *Pelayo* y 'ls garrots de la secreta.

—¡Pero això no es un govern liberal! ¡Això es la tirania, hipòcritament disfressada de constitucionalisme!

—Qui mana, mana, y las actas sobre tot. Veyen las actas lo que diuen: don Fulano, don Sutano, don Mengano...

—Es que aquestas actas son falsificadas...

—¡Basta! Penseu ab la caballeria, l' infanteria, l' artilleria, els barcos de guerra, els garrots de la pudió, els sabres dels civils...

Y l' poble s' queda ab la rahó, els falsificadors ab las actas, y don Fulano, don Sutano y don Mengano se'n van al Congrés a representar la ciutat que no va elegirlos, que 'ls detesta, que 'ls desprecia.

* * *
¡Els desprecia...! Es veritat que 'ls desprecia?
Aquí está l' punt delicat de la qüestió.

Hi ha que dir-ho alt, per tot arreu y en tots els tons. Si no 'ls desprecia, deu despreciarlos.

El poble no pot evitar, tal vegada, que 'ls caciches li embrutin les llistas, li robin el vot, li adulterin las actas; pero pot y deu evitar que 'ls que s' aprofiten d' aquestas indignitats continuin figurant entre la gent de bé.

Una de dues: ó aquests senyors se negan á ostentar una representació qu' en rigor no tenen, ó al acceptarla reconeixen explícitament que la escuma que 'ls ha votat y ells son tots uns.

¡Ah! ¿Donchs, qu' s' pensavan? Seria molt cómodo això de dir: —A mi m' donan l' acta, á mi m' asseguran que m' han votat cent mil electors, y no vull sapigner res més.

Això es lo que l' poble no deu tolerar ni es possible que ho toli sense posar-se al nivell de don Fulano, don Sutano y don Mengano.

—¡No!—ha de dirlos—vosaltres no són persones honestes; vosaltres són tan dignes y tan decents com els que us han elegit.

Y ha d' apartar-se d' ells.

Y ha de mirarlos ab asco.

Y ha de negarlos el salut.

Y 'ls ha d' aislar com s' aisla als aprestats, als leprosos, als que ab el seu contacte poden corròr-nes el cos ó l' ànima.

Un, dos, tres exemples d' aquest bloqueig social, y tingueu per segur que 'ls descarrats deixaran de ser-ho, els *esprits forts* acabaran les agallas y 'ls que s' creuhen que robar una investidura de diputat es una brometa dispensable començaran á mudar de parer.

* * *
Hi ha que convences d' aquesta veritat y propaga-la á totas horas.

Els governs poden falsificar moltes coses.

Els vots, els certificats, las actas, la voluntat dels electoral.

Lo que no poden falsificar es la vergonya y la dignitat dels pobles.

Quan els pobles ne tenen.

FANTASTICH

APÓSTOLS

I ha homes que sens haver sigut may modelo d' honradés y sabies, se senten d' un plegat apóstols y 's llenyan á predicar una moral absoluta, pretenent imposarla á tothom. Regoneixentse en son íntim poch ferms en sus conviccions, procuran exagerarlas tant com poden creyent que ab sus intransigències disfressan millor sa poca fe.

Així se'n veuen molts, volterians per dintre, que no perdren pràctica religiosa y fan escarafalls al sentir parlar de Progrés y Llibertat. Y així se'n senten molts, explotadors impotents, que critan exageradament contra tota mena de privilegis y tractan de reaccionari á qui tant sols parli ab una mica de bon sentit.

Aviat se coneix quan un home parla per convicció y defensa unes teories fillas d' un detingut estudi, ó quan crida per pose y critica las teories dels que no defensan cegament lo qu' ell vol imposar. El convenut defensa y propaga son ideal. L' apóstol expontani, el que ha nascut en el camp del pensament com un bolet, ataca l' ideal dels altres perquè ni ell mateix sab definir-se el seu.

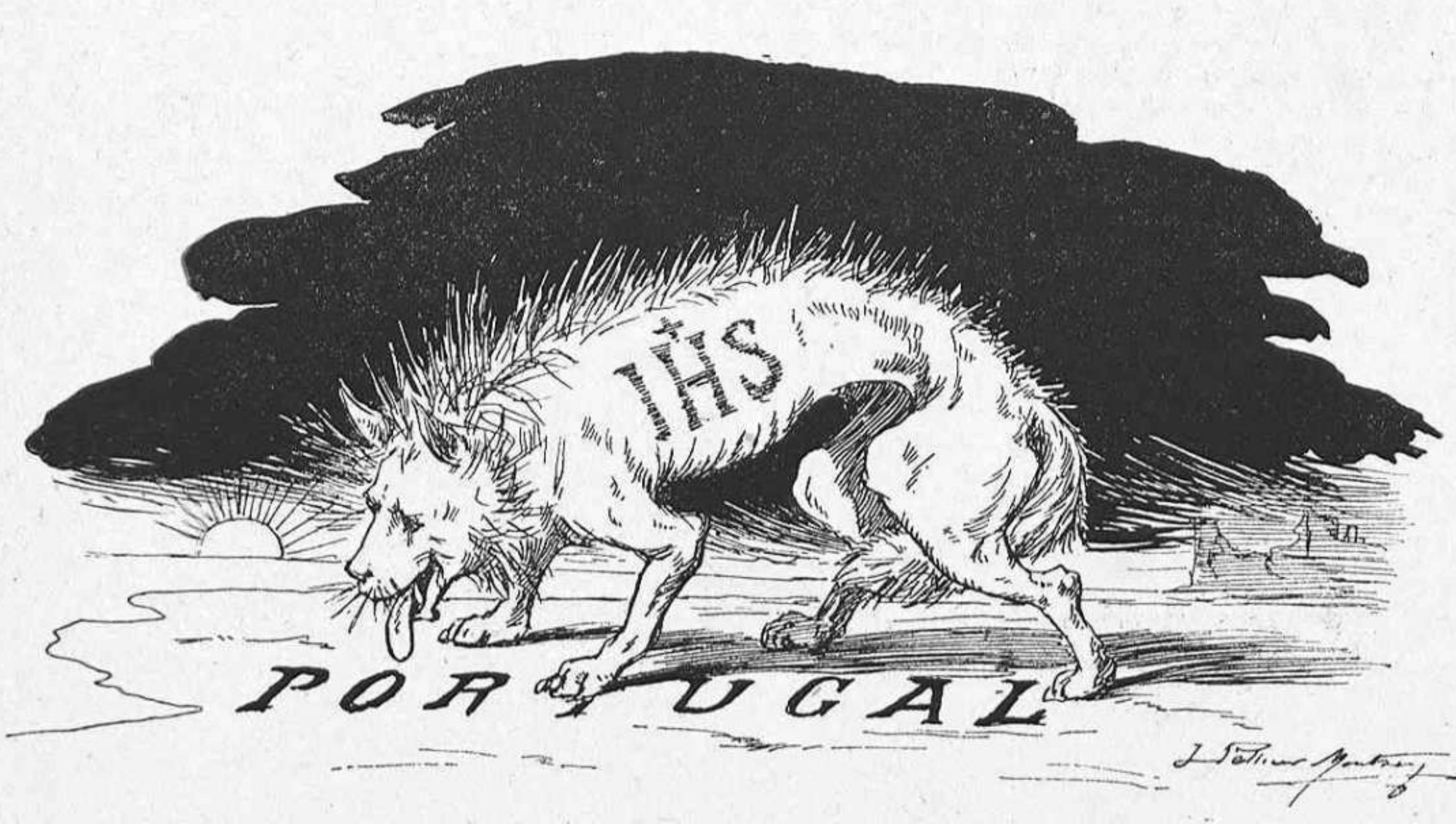
Quan veig que un afiliat á un partit d' ideals sans, redemptors, altruistes, en lloc de propagar y defensar las idees de la agrupació á que perteneix, s' entreté en combatre als afins y no perdi ripi en mo-

El clericalisme á Espanya

Menja bé y está molt gras
y ensanya sempre las dents...

El clericalisme á Portugal

Casi està cagut en basca.
Tot per falta d' aliments!

lestas á la gent que busca els mateixos ideals per distints vías, m' entra una irresistible desconfiança, y sense volgues se m' esborra la silueta del apóstol del progrés y l' orador va prenen als meus ulls contorns de jesuita que van adquirint mes relleuant com mes va exagerant en sos attachas als casi corregionalistes.

Als ulls de molts es una cosa de poca importància la conducta privada de un home que s' dediqui á la propaganda d' una idea, y aixó defensan els capellans quan diuen:—*Escolta y segueix lo que t' dico y no miris lo que faig.* No hi estic conforme. Crech que l' exemple es la millor predicació y una propaganda te molta mes autoritat y resulta mes eficàs si la fá un home sense mácula.

Pera arribar á la perfecció de la humanitat s' ha obrat fins avuy al revés. Homes de conducta duplota, no bons, han volgut fer bona á la societat predicanli la bondat absoluta y ha resultat, com es natural, sa tasca estéril. Y no s' ha fet lo práctich que consisteix en ferse bò primerament un, després fer bons als que l' rodejan, y així, per irradiació, procurar fer lo mes numerós possible el grup de sers apropiats á la perfecció somniada.

Si los molts que s' dedican ó senten vocació pera dedicarse al apostolat sublim que ha de fer triomfar á la Bondat, á la Veritat y á la Bellesa, comensessin pera ferse á ells bons, sincers y altruistas, la seva tasca fora fecunda, la seva obra redemptora y son apostolat profitós; quan sos llabis purs malehissin seria una maledicció justiciera perque aniria sempre contra el mal, la mentida y l' injusticia.

Convé, donchs, avants de predicar als altres, mirar en nostre interior, regenerarnos, feros puris, y quan estiguem segurs d' ésser bons ó de tenir ferma voluntat de serho, tindrem autoritat pera fer ab efficacia l' apostolat del be.

JEPH DE JESPUS.

PRÓXIMAMENT

LA BARRICADA

PER

JEPH DE JESPUS

Un tomo de 112 planas ab una cuberta á varias tintas, DOS RALS

Supliquem á nosaltres corresponsals formulin el pedido sens pèrdua de temps, si volen rebre l' obra tan bon punt se posí á la venda.

l' delictes sempre deixa rastre.

Per appreçiar el verdader resultat de las eleccions de Barcelona, no hi ha mes qu' examinar el resultat del escrutini en las seccions alont la votació va ferse ab regularitat y sense protesta. En unes apaixentades manifestacions de victoria dels republicans; en altres la dels catalanistes; en cap d' elles las dels candidats de la coalició monàrquica.

Sols en aquelles seccions alont á l' hora del escrutini, va tirarse al dret; sots en aquelles en que los presidents varen fugir ab las actas y los sellos apareixan els candidats de la coalició monàrquica ab un número extraordinari de vots.

En un país, ahont hi hagués justicia, bastaria aquest rastre per trobar una llarga sèrie de delictes, y escarmientar ab duresa als delinqüents.

Als socialistas de Bilbao se ls ha negat hasta l' consol de posar una corona al sepulcre del company, bárbarament inmolat pels tarquistes ministerials, quan anava á exercir el dret electoral.

Res: el mort á la fossa—diu el govern.

—No contesta l' poble ab indignació—el mort vivint en la conciencia de tots els bons, y eridan:—Justicial—per la boca de les ferides que van ser obertes en el seu cos.

La major part dels presos que durant els passats successos siguieren conduïts á las sentinelas del Pelayo, á penas restablertas las garanties constitucionals, recobraren la llibertat.

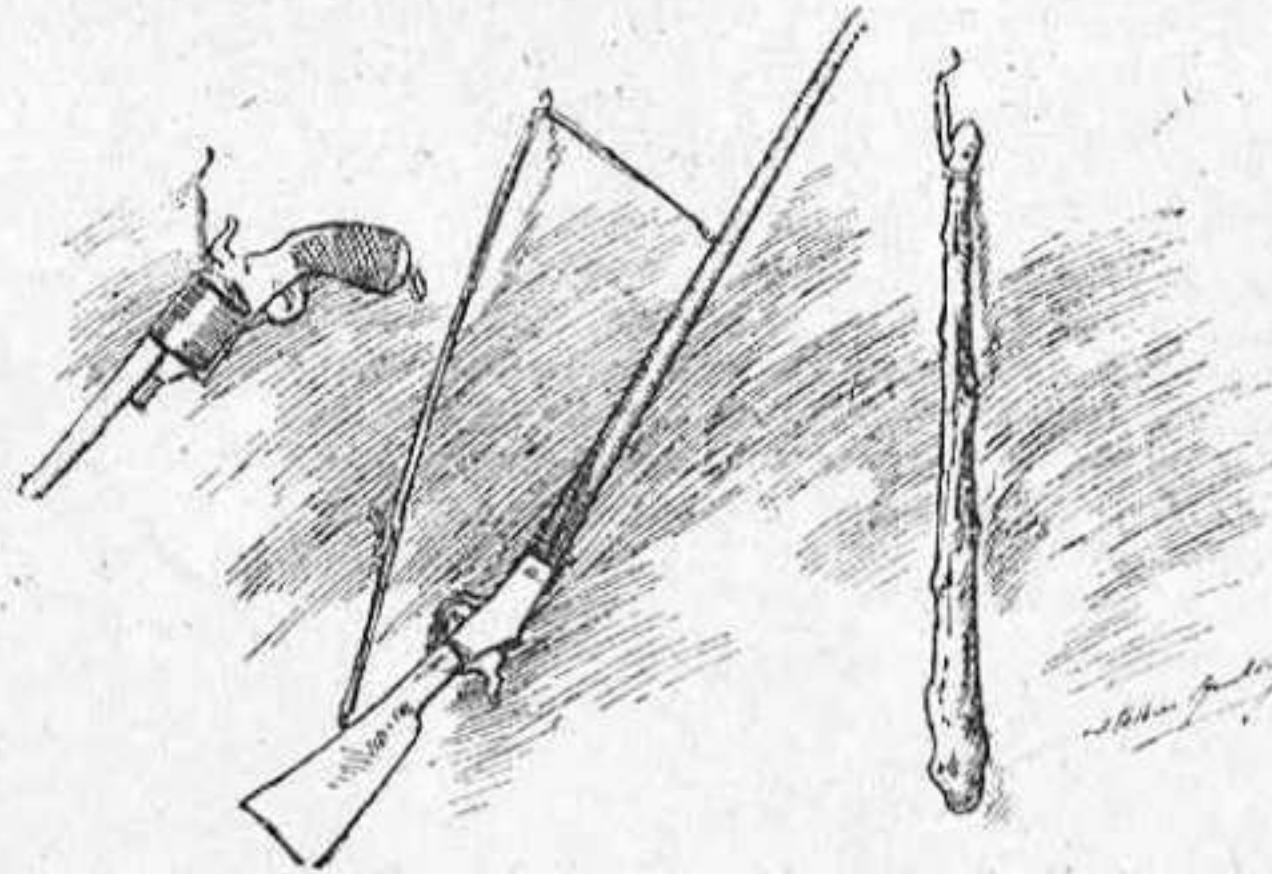
Els restants siguieren trasladats á la presó del carcer d' Amalia, sent tractats ab extraordinaire rigor, tant que per espay de alguns días se veieren privats dels consols de la comunicació ab las seves familiars.

Dona la casualitat que la major part dels detinguts, ab tot y no professar las ideas anarquistes, se distinguen per haver pres una part activa en la campanya revisionista del procés de Montjuïc.

Si aquesta campanya constitueix un delict, serà precis demanar que n' Moret siga empresonat, ja qu' ell va prendre part en un meeting celebrat á Madrid demandant la revisió del procés.

Tant distintas que son la justicia y la venjança, y tant fàcilment com las confonen, els esbirros de la reacció!

EN L' ARSENAL DELS CACICHS

A descansar fins á las vinientes eleccions.

Un Sol que busca sombra

—Vaja, ja m' hi divertit prou... ¡A desar el gorro-frigi!

—Veurem ab gust que l' partit socialista obrer obtengui alguns llochs en el próxim Congrés.—Així s' parla 'l govern.

Y hasta donava á entendre que, á ser necessària una petita empenta en son favor, el govern la donaria.

Las eleccions han tingut efecte, y ja ho hem vist en que ha consistit l' empenta del govern. A Madrid, tupinada que te crió. A Bilbao brutals atropellos, morts y ferits.

Y ara diuen els amichs del govern, plorant com a cocodrilos:—Tant mateix es una llàstima que l' partit socialista obrer, en premi á no havverse volgut apartar de la legalitat no haja pogut portar á las Corts un sol representant.

¡Miserables!

Hora es ja de que l' partit socialista obrer que per si sol, está vist que queda sempre ofegat, busqui sas aliansas naturals en els partidaris de las solucions republicanas.

Temps ha que venim nosaltres predicantlo així, y 'ls fets ens han donat sempre la rabi; pero may de una manera tan terminant com en las últimas eleccions de diputats a Corts.

A Valencia, en Blasco Ibáñez y en Rodrigo Soria no han triunfat brillantment, de la monstruosa coalició de tots els clericals, de tots els monàrquics y de un escamot de dissidents de la República.

La coalició s' creya guanyar, y tenta projectat saludar la seva victòria, llançant al vol las campanas de totes las parroquias. Las campanas van enmudir, per no haver de tocar á morts. A Valencia ha mort per sempre mes el clericalisme.

¡Com ens enardeix aquest gran exemple de virilitat republicana! ¡Perquè 'ls republicans barcelonins han de ser menos que 'ls valencians?

A Navarcles (districte de Manresa) avants de donar certificat del escrutini, l' president de la mesa va simular un esbalot, y eridan á la guardia-civil logrà que aquesta disparés sobre l' poble indefens, que reclamava 'l respecte als seus drets. Resultat de la descarga: tres ferits, un d' ells, interventor per mes senyals, de multa gravetat.

La guardia-civil fent foch no sobre 'ls lladres, si no contra 'ls que lluyant perque no 'ls robin! ¿Quan s' havia vist una perversió semblant?

La presencia á Navarcles del popular Palet de Rubí, va evitar en aquell poble un verdader dia de dol, puig el poble estava indignat fins al cap-de-munt.

Y gracies al valor y á la serenitat de que dona mostras pogué obtenir el certificat legitim del escrutini, que ha acabat de assegurar la victòria del candidat republicà Sr. Junoy.

Hai candidats que traspassan el seu districte, com si 'ls electors siguessin un remat de béns.

Així va ferlo l' Alonso Martínez ab el de Cervera, y l' germà del hereu Pantorilles ab el de Arenys. L' un va traspassar-lo á un tal Armíñan de Madrid, y l' altre al Elías de Molins.

¡Quin honor pels electors que tal consenten! Son dignes, ben dignes de que 'ls portin al escorxador.

La Unió Nacional no ha tret mes que quatre diputats y encare si un sapigüés per quins mèrits.

Basta jutjar per en París, que ha sortit per Zaragoza en companyía de n' Moret y del ex-ministre conservador Castellano. Es á dir de brassat ab un representant de cada una de las dos taifas de las que varen ocasionar el desastre.

Per tenir de anar ab tan malas companyías, crech que al jefe de la Unió Nacional li hauria valgut molt mes quedarse en terra.

MATARÓ, 17 de maig

Ahir va celebrarse una gran manifestació cívica, en honor dels que perdren la existència en defensa de la ciutat atacada pels carlistes, el 13 de maig del 73 y 'l 10 de juny del 75. L' acte molt solemne se veié extraordinariament concorregut pels elements liberals y republicans mataronins, les societats de recreo, las dos corals La Perla y La Palma y dos orquestas que tocaren l' *Himne de Riego* y *La Marsellesa*. Pronunciaren eloquents discursos els Srs. Guanyabens, Barba y Franquesa en representació respectivament dels partits de uniti republicana, liberal y federal.

A la tarda s' efectuà l' enterrament civil del ciutadà Jaume Sans y Blanch, finent que sigué de un batalló de francesos durant la República. Mes de 200 persones acudiren á rendir l' últim tribut á aquell home model de honradès y consecuència.

SITGES, 20 de maig

Sembra mentida que 'ls sentiments liberals de aquella vila hajan decaygut per efecte del traball de sapa del ensotanat, fins al extrem de que la representació del drama *Electra* se vejeà escassament concorreguda. Ja veurán els liberals ahont anirán á parar si no procuran espavilarse.

IGUALADA, 20 de maig

M' abstinch de donar compte de la mort de un esquiló blanquer y de la ferida de un altre, per estar la qüestió *sub judice*. En materia clerical s' ha donat á coneixer un merlot joventet, apena diu del niu com qu' encara no s' pica 'l menjar, en à dir, encara no diu missa, y ja refila cantades del tenor següent: «Condemnats sou, imbécils, els que diheu que volen treure's ns la pell del catell pera fer-ne timbals ab que tocar *La Marsellesa*, y els que llegiu periòdics federals y depravats: tots anireu al precipici, ni un sol se'n salvarà: ja al infern estan estellant la llenya per cremarlos.» (Ay quina por! Calculin si ara qu' es un caga-niú ja canta aixís, de quina manera refilarà quan haja adquirit tot el desarrollo.)

Els fusionistes ja n' han fet una altra de les sevas. Per fer veure que 'l candidat ministerial havia bagut de lluitar pera vèncer han adjudicat al Sr. Salmerón un número de vots que no ha tingut senzillament perque ningú l' ha presentat ni s' ha presentat ell.

Consti, donchs, que aquella derrota de 'n Salmerón á Igualada, de que tant han parlat els diaris, no ha existit mes qu' en la imaginació murriesca dels fusionistes igualadins.

SANT VICENTS DELS HORTS, 15 de maig

Després de contar la vida de Sant Isidro, l' predicayre va anar-se de la llengua contra 'ls liberals, afirmando que 'ls crits de visca la Llibertat sols surten de cors corromputs y que no comprenen lo que demanen.

¡Qué tal serán aquests gats negres que del sol nom de libertat ne fugen com de l' aguja bullenta!

SANT ANDREU DE LA BARCA, 20 maig

Contra l' nostre corregional Odón de Buén, els reactionaris van descubrir totes las sevases baterias. L' escabat místich (y 'l califico d' escabat) que té 'ls bolas) deixa ab veu desaforada: «No voté al Odón de Buén, germans meus, que us condemnau: voté per l' altre, germans meus, voté per l' altre. Y al mateix temps repartia com a pà benet una fulla impressa a Molins de Rey, declarant que cauen en peat mortal els electors que deixen de votar al candidat catòlic. Ab tot las eleccions signeren molts renyidas y sols sis vots de majoria tregué en Roig y Bergadà, y encara perque alguns republicans, que 's fan desenganyants deixaren de cumplir ab el seu deber. En un escàndol que quan se bat el coire contra la reacció no acudin pressurosos á ocupar el seu puesto en la batalla. Si no són republicans mes val que no se'n diguin.

LA BISBAL, 19 de maig

El sainete de aquell pobre capellà, petit, rodó y vell, a quí 'ls seus colegas tenfan en desprecí, de qui 'ls parlava en una de mas cartas anteriors, per poch termina en drama. En efecte, aquell infelit, desesperat perants desprecis y patint gana, perque 'ls demés corps no li deixaven ser en els seus àpats, vā fer un acte de desesperat, disparant un tiro al rabadà místich, en el moment en que 's disposava á sortir de la sagristia per anar á dir missa. Per no estar la pistola ben carregada, ó per haver tocat la bala en el galó de la casulla, l' rabadà místich vā sortir.

Es indescriptible 'l pànic que vā apoderar dels devots que 's trobaven á la iglesia en aquells moments. Al sentir el tiro, fugiren dispersats cap á la porta, tan atropelladament que mitj esclafaren á una pobra velleta. De manera que aquesta ha suferit mes dany, que 'l rabadà místich contra 'l qual vā ferse 'l disparat.

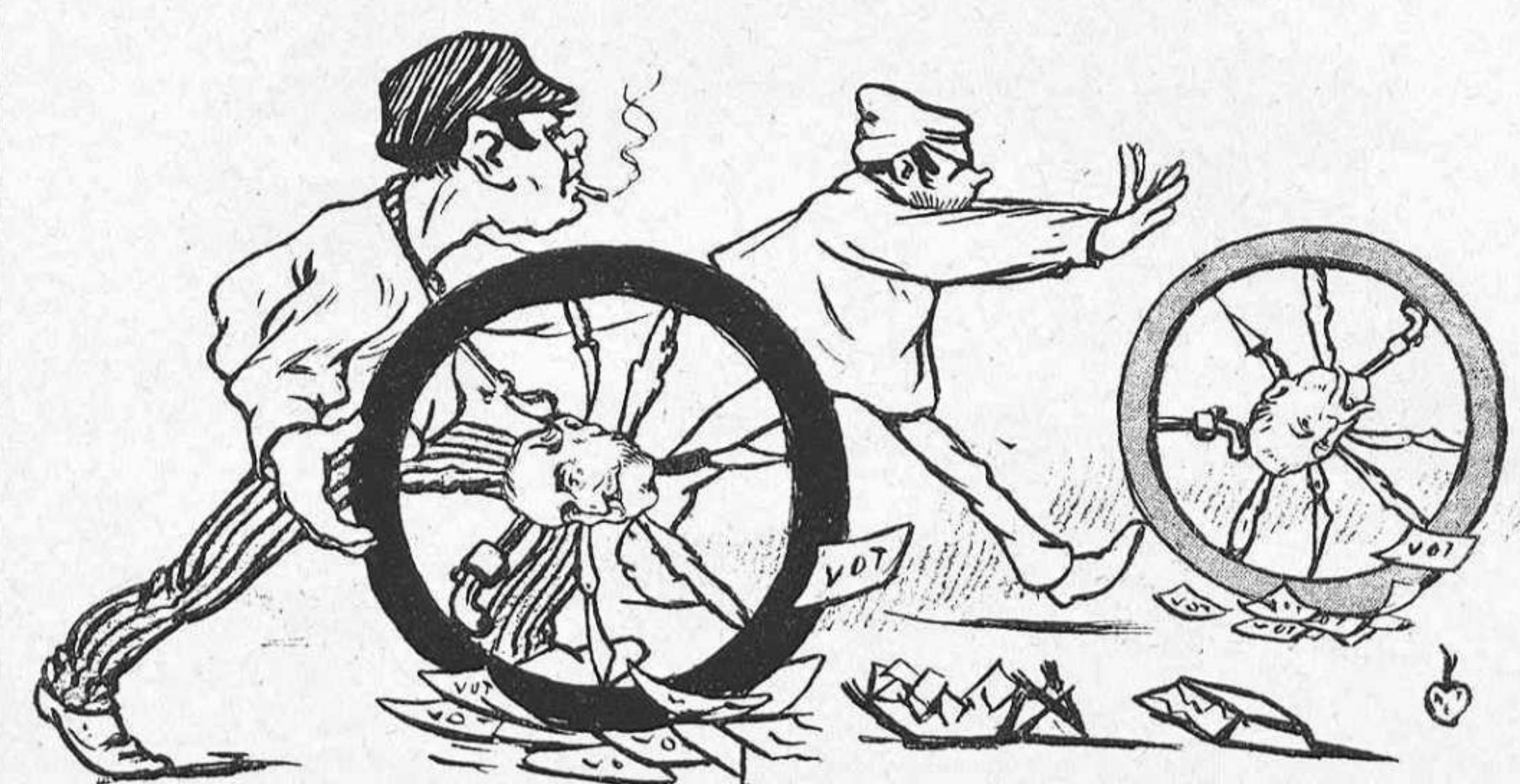
L' autor de l' agressió està pres, y en tota la vila no s' parla de altra cosa que de aquesta pintoresca escena, que pot afegeixir als mil y un escàndols que d' un quant temps ensà estan donant els nostres Tenors ensotanats.

ORTODOXOS Y HETERODOXOS

MIPARCIALS ab uns y ab altres, no podém deixar de posar de relleu la major importància dels heterodoxos. Son heterodoxas las nacions més importants: protestants, Inglaterra, Alemania y Estats Units; cismàtica, Rússia. Fransa, la major de las nacions catòlicas, conta milio y mitj de protestants.

No són forts els protestants en las

Las rodas dels cacichs

De las eleccions del diumenge pot ben dirse que no van poder anar ni ab rodas.

armas; ho son també en la ciència. A protestants devém principalment l' immens desaroll de las aplicacions del vapor y de la electricitat. Ni en cap nació catòlica hi ha'l moviment industrial y mercantil de las protestants. En totas el trabaill es casi l'única font de riquesa.

No vè precisament d'ara aqueixa preponderancia de las nacions protestants. El protestantisme, portantloshis el lliure examen 'ls doná alas per poguer enlayrarse á las regíons de la ciència, y las feu ben prompte superiors intel·lectualment á las catòlicas, subjectes ab més rigorisme qu' avans á dogmas inflexibles.

En las nacions protestants ha sigut ahont més s'ha desarrollat la filosofia. Sols en l' antigüetat hi hagun un cicle filosófich com el qu' hem vist en Alemania desde Kant fins á Hegel darrera'l qual vinqueren homes de tan alt pensament com Schleyer-macher y Krause.

Ha caygut la filosofia desde l'més elevat idealisme al materialisme, del que ha sigut Buchner el primer y el millor representant. Igualment á Alemania, una nació protestant, s' hi ha verificat aqueixa evolució filosófica.

La vida, l'moviment, las grans iniciativas, el progrés, están evidentment en las nacions protestants. Las catòlicas apenas fan otra cosa que seguir l' impuls que d' aquelles reben. La nostra, la més catòlica, es la més atrassada. No sols camina remolcada per las demés nacions; las segueix á gran distància.

No toqueu, no obstant, el catolicisme. No aneu pas á proposar que 's fassi res sense la vénia de la Santa Sede. No l' acceptarán ni liberals ni conservadors; no l' acceptarán ni sisquera 'ls que cridan més en favor de la regeneració de la patria.

Ultramontans en tot y sobre tot. No hi fa res que siguem una nació inculta; seguim el consell d' Inca Yapanqui, aquell antich emperador del Perú, que deya: «No convé que 'l poble s' instruehixi. Si se 'l instruïs, se 'ns tornaría superb y perturbaria la República. Com més incult es un poble, es realment més governable; mantinguemlos en son catolicisme y en sa profitosa ignorancia.»

F. PÍ Y MARGALL.

RECEPTA PER GUANYAR UNAS ELECCIONS

S' agafa un qualsevol que no conegui lo qu' es tenir vergonya y se 'l fa president. Per secretaris se nombran quatre pinxos trelts á posta de la gardunya el dia avans, y tenen la mesa á punt de sola.

Se reclutan *ganduls* á las tabernas, macarrons als bordells, pinxos á l' Ostia, grechs als burlots y persas als patacos, y ab tota aquesta gent s' arreglan rodas que votin ab nom fals, que trenquin urnas, y reventin el cap de las personas que van de bona fé á exercir el sufragi y volen elegir gent digna y bona.

A l' hora qu' ha de ferse l' escrutini el president s' escorra y las actas en blanch van al cassino honot els cacichs ben á gust seu las omplàn.

Tot el pilot aquest d' etzegalladas l' autoritat civil la sanciona y aixís els candidats de las casillas s' endühuen la victoria, y pot la barra d' uns quants tipos cínichs mes que la voluntat de tot un poble. ¿Y la legalitat? ¿Y la justicia? ¿Y la rahó? ¿Y la llei? Per ara bonas!

DELFI ROSELLA

LA LLANA

(PREGUNTAS Y RESPOTOS)

—Per qué l' any mil tremolà tothom, quan s' anunciació pels sacerdots que hi havia, que la ff del món venia?

—Si l' mon ja veia esclafat tothom com una magranata, fou perque en l' Humanitat tan sols regnava la llana.

—Per qué l' carro del Progrés no veym corre ab excés, encare qu' eternament lo temps l' anirà empenyat?

—Que corri sens may parar prou l' Humanitat demana; pro á voltas s' ha de aturar, perque s' encalla en la llana.

—Per qué noya que preten obrar bé, dintre un convent se tanca y per sempre olvida fins als sérs que deu la vida?

—Per qué, per lo nostre mal en la gran Família Humana se veu la savia moral abatuda per la llana.

—Per qué un partit ha lluytat cent cops sen fre ni pietat, per llençarnos al abisme del mes vil absolutisme? Ha lluytat perque deixa que 'ls mestres morin de gana, mentres qu' en canbi engreixem als que fomentan la llana.

—Sempre hi haurá xarlatans, sonàmbuls y altre farsants, com aquells pillets que 's veuen que los mals esperits treuen? —Tots aquests espigolets no patirán mai de gana, enganyant quatre ximplets, mentres al mon hi haja llana.

—Y quin jorn aquell serà en que per tot regnarà sens odi, engany, ni malícia, la Vritat y la Justicia?

Camp aprop de convent (Dibuix póstum de M. MOLINÉ)

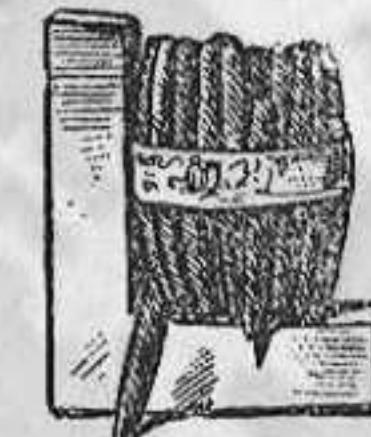

—Bona sahó, Isidro.
—Si, bona sahó, si no fos la cuca que s' ho menja tot.

—Aquell jorn tan desitjat, que tot hom' honrat demana, serà aquell jorn ben haurá *llana*.

FRANCISCO LLENAS

MESQUINS EN TOTS ELS SÉUS ACTES

esperit humà, per inclinació natural, se deix impresionar per tot lo gran, per tot allò que excedeix als límits de lo vulgar y usual, siga dolent, siga bò; de la mateixa manera que sent aversió y despreni devant de lo petit, de lo mesquí y de lo baix.

S' explica donchs, tenint això en compte, que 'ls procediments y la manera de ser dels actuals directors de la política espanyola no arribin á produhir en la conciencia pública la indignació y l' odi que á primera vista sembla que haurien de motivar.

Els governs d' altre temps, bons ó dolents, representaven una nota característica, fixa y ben destacades. ¿Els progressistes triomfavan? Ja se sabia; vingan per carreter y plassas grans tocadas d' himne de Riego, crits aixordadors de jmorir els frares! ¡visca la milicia nacional! y sortia de totes las bocas aquella fórmula que s' ha fet célebre de: «cúmplase la voluntad de la Nación.»

¿Que ls que pujavan eran els moderats? Donchs fora milicia, establiment de la preponderancia del Senat sobre'l Congrés, la aristocracia premiada ab privilegis negats al poble, entronisament del militarisme, etc., etc., etc. Els partits tenian els seus ideals, bons ó dolents, y 'ls defensaven fins á deixar de matar sustentant sempre ab enteresa y calor els principis de la seva bandera.

La decadència política d' Espanya, la degeneració de nostre país, v' començar ab la formació de la Unió liberal, ab aquella família felís, composta de tots els tránsfugos, que no tenian altra aspiració que la de menjar sossegadament.

Desde á las horas ensà el sistema d' empeticir las ideas s' ha fet de moda perfeccionant escandalosament, fins arribar á nostres días tan complert, que la actual Unió conservadora resulta al mèu entendre l' ideal á que devian aspirar els grans vividores que van covaró.

Avuy s' enraihona fins per las butxacas, y en la febre de garlar en públic se prometen coses, contradictorias ab las que oferían ahir. Mes ¿qué hi fa que hi haja contradicció si ni lo un ni lo altre s' ha de cumplir?

Ab un cinisme inverosímil se confonen els fins ab els medis, y aquests ab aquells; ab una desfatxatada assombrosa s' proclaman á la vegada las excelencies dels principis monàrquics barrejantlos ab els dels republicans, pretendent demostrar qu' es tan insignificant la diferencia que hi há dels uns als altres que no val la pena de pararhi atenció; se persegueix la emancipació de las classes obreras, entrant en componentes y solicitant, no exigint com' hi há rahó,

petitas gracies y mercés á sos més encarnisats y egoïstas enemichs, produhínt asco, quan no indiferència en las massas traballadoras que veuhem que ab tot el descaro molte de sos directors combaten sistemes y cauen al mateix temps en els vics que aqueixos sistemes engendran; se protegeix á la Iglesia, ab el sofisma de apuntalar la moral publica, pero ho fan concedint tot lo que demandan els influyents: mitras, prebendas, desarollo d' industrias eliminantlas de la contribució, lo que perjudica en gran manera á la industria civil, se la eximeix del servei de las armas y se li deixa fer tot lo que li dona la gana.

Si 'ls pregunteu: ¿com' es que l' Estat, que com enitat impersonal qu' es no pot tenir creencias determinadas, ja que 'ls millions de ciutadans que l' integrant professan diverses idees religiosas, ha de mantenir determinat culte ó religió? Vos contestarán ab la eterna y invariable cantinela de que es precis pera'l progrés espiritual y moral del poble.

¡Pera'l progrés espiritual y moral del poble!... ¡Ah, trapellas! No caldría sino pendre exemple de la moral vostra y estaríam ben guardits, com hi há Déu... No ho fan per això, no; sino porque aqueixos magnats favorescuts no dificultin la marxa de nosaltres hipòcritas dilapidadors, y contingan ab sus desgraciades prédicas de mansuetud y resignació al que vulga protestar, sobre tot als débils d' esperit.

¡Pera infiltrar la moral al poble! Si vosaltres sou els primers desmoralisats!... ¡Si la moral pública es la darrera pussa que 's pical... Avuy ja ningú creu de bona fé ab vosaltres apologias catòlicas. Temps enrera Santa Ignoscència tingué molts fidels que li feyan reverència; avuy tothom passa de llach pel seu altar y aviat hi serà de més al Santoral.

¡Morals al poble per medi de la religió! ¡Vosaltres justament? ¡Vosaltres que no creyeu en res més qu' en la farsa, en la hipocresia y en la perversitat? Volterians y incrèduls, la religió es per vosaltres un camp d' operacions pera reduir la societat á un joc d' ignominia y d' ignorancia. La religió la voleu vosaltres com una cima estratègica que 's faciliti l' assalt de lo que 's convé aniquilar.

Altras vegadas nostres mesquins polítichs afalan al element liberal, dihen: «Volém que 's respectin els drets individuals, ¡visca la llibertat d' impremta! ¡visca'l dret d' associació! ¡visca'l jurat! ¡visca'l matrimonio civil!» —Però á continuació vos diuen: —¡Ey, senyors, mentres no siga en detriment de la justicia, de la moral y del dret! —¿Cóm' es possible, donchs, conseguir la virtualitat del matrimonio civil, del jurat, del dret d' associació y de la llibertat d' imprenta, en un Estat en que la Iglesia te tants privilegis, el tribunal popular es colocat en un cercle d' acció tan redunit, la premsa 's veu escomesa per diarias denuncias y per un tres y no res s' estableix la llei marcial? Mes no es encare per això, no. Si fossin capassos d' abrigar la virtut de la franquesa vos diríen que respectarán las conquistas democràtiques mentres no perjudiquin als senyors que ocupan el poder.

Aquest es el procediment d' avuy dia. Avants s' havia dit: «Sálvinse 'ls principis y que 's perdin

las colonies,» qu' es com si diguessim: Fem justicia encare que s' ensorri tot. Aquest era'l lema dels homes intel·ligents y honrats. Pero avuy... avuy no hi ha bandera, ni lema ni res elevat; avuy se redueix tot á la cuina condició del tocino «A viure pera menjar,» y lo demés es música.

Entre las figures que dirigeixen el moviment polític contemporani no hi aneu á buscar las grandesas que 'ns ofereix la història, sino qu' es precis descendir á lo ridícul, á lo cómich, á lo despreocupat y á lo cínich. No fa pas molt que 'n Silvela pretén resucitar y encarnar la figura de 'n Narvaez... y no va lograr més que recordar-nos lo paper de caballer de la *Triste figura*.

¿Qué potser tot això es efecte d' un fenòmeno sociològich extraordinari? Jo entench que no. Pertany els que creuhen que 'ls pobles son els que fan als seus homes, als seus governs, de la mateixa manera que fan el seu idioma, sus costums, sa literatura, ciència y art. Hi há qui diu, molt acertadament, que las lleys històriques, en el procés calmós y complexe del temps, determinan lo caràcter evolutiu dels pobles segons los ambients que van recorrent. Lo nostre país, donchs, gastat en lo moral y material, atrausava ara un període d' anèmia, de postració y de decadència, qu' es lo que precedeix á las renovacions. Crech qu' estém en el moment més crítich precursor de la tan suspirada regeneració.

N. BAS Y SOCÍAS

EN BON JAN

En Bon Jan, diu que volta el diumenge anà á votar, pro com de nou li venia, el pobre home no sabia com poguershó manegar.

Repatriat de Cuba, feya uns tres anys próximament, poch á poquet se refeyà, animat per la taleya de casar-se promptament.

Empró, al veure el rebombori de cartells per tots cantons, á pesar del gran desori que li produïria el casori, se'n va anà á las eleccions.

Y ya corre bona estona preguntant d' aquí d' allà, fins que una bona persona que passava, se'n adona y l' accompanya á votar.

Mes quan la mesa ha trobada y comensa á amanç el vot s' anomena, y i pastarda! lo qu' es aquesta vegada no es á las llistas, no pot!

Y en Bon Jan, fet una fera, torna á casa remugant, y mentre pensa endarrera, fins, ell mateix, s' esparvera de que siga tan bon Jan.

Ell, que á Cuba se batia el mateix qu' un soldat vell!

Ell, qu' altre plaher no tenfa
que portar de nit y dia,
fins mort de gana, el fusell!

Ell, que 's trobá á la campanya
per no tindre un grapat d' or,
y va vessí en terra estranya,
la sanch, per la pobra Espanya,
y per sa familia el plor!

Ara, véure que li prenen
fins el dret d' aná á votar,
y com un nen l' entretenen...
Aixó ho fan, perque ja tenen
el fusell que 'ls va tornar!

Y ab l' ira que l' encenfa
deya:—Per aná á morir'
als vint anys, ja 'ls hi servia,
y ara que, votar yoldria,
m' estafan el vot així.

—¡Bon Jan! t' han fet la trabeta:
l' arma has dat com un anyell...
No 'n farian, no, l' aleta,
si portés la papeleta
á la boca del fusell!!

A. LLIMONER

UN SOL QUE SE 'N VA A LA POSTA

ENTÍM que un home de las con-dicions intelectuals que distinguen al Sr. Sol y Ortega, haja pres sojadament el de-termini de retirarse de la po-lítica:

Es el Sr. Sol un orador elo-quent, un dialéctich invenci-ble, que dona mostras brillants

de sa potència oratoria en diverses ocasions que va de-pararli sa qualitat de representant de Barcelona en las Corts de la nació. Un dia atrotonant á n' en Sil-vela en la discussió que's promogué á propósito del fusellament del capitán Clavijo. Un altre dia llansant plé de valor á la cara dels autors dels desastres na-cionals, els càrrechs terribles formulats per l' opinió pública. Per fi sortint ab brió á la defensa de la te-rra catalana, maltractada per alguns energúmenos de las taifas silvestres. Quan vingué 'l Sr. Sol á Barcelona poc després de pronunciat aquest últim discurs, signé rebut ab tots els honors triomfals pel municipi.

El Sr. Sol y Ortega, en la pacifica soletat á que vo-luntariament acaba de condemnarsse, podrà recordar plé de noble orgull aquests tres successos que tant alt van colocar el seu nom dintre y fora del Parla-ment.

Pero si enfondeix una mica en la seva passada historia política, quanys errors no hi trobarà! quanys imprevistos! quanys desconeixement més absolut de la mecanica dels partits politichs populars!

No temí per qué recordar l' época en que fou mo-nárquic, que l' inhabilitá per engranar ab la situa-ción republicana del 73. Fins alguns anys després de cayguda la República no tingüé á bé declarar-se re-publicà. Nosaltres, coneixedors del seu temperament legalista, traballarem no poc per portarlo á las filas del possibilisme; mes ell jutjá millor anar-se'n á las del radicalisme revolucionari que accaudillava en Ruiz Zorrilla. ¿Cóm era possible que un home de las especiales condicions d'en Sol y Ortega pogués cooperar á l' acció revolucionaria? Revolucionari platónich, acabá per ser un element de discordia dintre de l' agrupació á que s' havia afiliat, que portá sem-pre una vida desconcertada y acabá per sufrir sensibles desprendiments.

Y desde llavoras per falta de tacte, per idiosin-crassia, per la fatalitat del seu destí, per lo que 's vulga, havia de ser element de divisió y disolució en totas las agrupacions ab las quals se posá en con-tacte.

Que ho diguin sino 'ls centralistas, que may li perdonaren la enconada campanya que feu en contra de 'n Salmerón.

Que ho digui la fusió republicana, per ell poch menos que desfeta, cada vegada que sobrevenia una elecció de diputats á Corts.

Que ho diguin els elements que trobantse exclu-sits de tot organisme, apelaren al recurs de anar á trucar á las portas del moribundo Castellar, posantse baix las sevas ordres.

¡Trista condició la del Sr. Sol y Ortega! Quan el possibilisme representava alguna cosa y en Castellar estava en l' apogeo del seu prestigi no volgué unir-s'hi; y en vigiliadas de morir, quan ja havia licenciat las sevas forsas, hi acudí prestantse á ser satélit de un astre que s' apagava!

Y encare joh imprevisió hasta després de mort y enterrat D. Emilio s' empenyava el Sr. Sol y Ortega en sostener el seu programa. Fins que per virtut de una nova divisió—sempre recullint els mateixos fruysts—se quedá poch menos que aislat, quan se intentá realizar una nova concentració republicana més amplia que la fusió!

Desde 'l cassino que havia format ab els desprendiments de la fusió barcelonina, firmá ab entusiasme aquell manifest d' arxa fa dos ó tres mesos, declarant que l' partit republicà estava completament unit enfront de la reacció. Si l' estil revela al home, jo juraría que aquell manifest era fill de la ploma del Sr. Sol y Ortega.

Y á pesar del poch temps transcorregut, á penas anunciadas las eleccions últimas, per virtut de no sé quinas diferencias el Sr. Sol se deslligava novament de la coalició republicana y presentava aisladament la seva candidatura, solicitant els sufragis del poble de Barcelona.

El resultat que n' ha obtingut s' acaba de veure. Y erch, lealment, que més li ha valgut una derrota honrosa que una victoria, puig en aquest cas no haurian faltat maliciosos que l' haurien atribuïda á favors del caciquisme, com ja havia succehit en altres ocasions en que lográ portar á alguns amichs seus, y no de gran talla, á la Diputació provincial y al municipi.

Serán si 's volen injustos aquests càrrechs, pero donava lloch á que s' formulessin la conducta equívoca del Sr. Sol tan poch segura, tan inconstant, en molts cassos tan imperiosa, en molts altres tan poch pacient, filla crech jo de un fals concepte de l' organització democràtica, y sobre tot de un esperit de rezel y desconfiansa, qu' en el Sr. Sol y Ortega arriba-van fins á la exageració.

Politicament ha comés casi sempre una seguida d' errors de tan bulto que l' privaren de alcansar la jefatura única del partit republicà barceloní á que 'l feyan acreedor sos brillants èxits parlamentaris.

Ara mateix, en vigilia d' eleccions doná á llum un manifest tan doctrinari, que per fors havia d' ena-genarli les simpaties del partit republicà. Especial-ment, lo que 's refereix al problema de las corporacions religiosas, no 's desdenyarian de suscriurelo en Mañé y Flaquer y en Durán y Bas.

Serà molt noble dir llealment lo que 's pensa, pe-ro jo no sé si 'l Sr. Sol y Ortega, que algunas vegadas havia alardejat de tan revolucionari, ha tingut sempre l' mateix pensament respecte al particular. Si no sigues aixís, si altra molt distinta havia sigut quan menos la tònica dels seus discursos—y de això si que n' estém segurs—son manifest resultaria una mostra de un oportunitisme completament equivocat, dats els fins que al publicarlo 's proposava.

Podrà queixarse de que Barcelona no haja corres-pont als seus serveys. Potsé estigué en lo cert. Mes de igual manera el partit republicà, ab tanta fre-quència agitat, perturbat y dividit pel Sr. Sol y Or-tega, se queixará de que casi sempre l' hagués fet servir d' escambell de las sevas aspiracions á lluir

y á distingirse, reservantse per ell sol tots els illo-res, y sense donar mostras casi may en la práctica de la política de aquella dretura de judici y de aquell desinterés de cor, que consagran els grans prestigis dintre de las agrupacions políticas de ca-ràcter popular.

P. DEL O.

UN DE TANTS

—Hola, ilustre Xarrapeta,
¿coix y ab el cap envenat?

—¿Qué potsé has tingut un duelo?

—Cá, home! Gangas del art.

Formava part d' una roda,

... re, 'm van fé aná á rodar.

—Rodar... roda... Que m' empalin

si t' entenech

—¿Aixís estás?

—No sabs que l' altre diumenge

va haverhi eleccions?

—Noy, may

m' hi he enfundat en 'questas cosas.

—Jo tampoch; però un company,

que temps há que s' hi dedica,

va venirme á entabancar

pintantm'ho com un negoci

de magnifics resultats,

y va deixá engallinarme.

Els pactes eran anar

á votá en trenta coligis

del radio y 'ls arrabals

á dos rals per papeleta,

lo qual que havia contat

que 'm resultava uns tres duros

ab ménos de mitj jornal.

—Y vas tenir la desgracia

de caure y badarte 'l cap?

—¡Fuig! Si es tot' una tragedia...

A mí m' havfan dit: «Vas

á tal y tal y tal puesto,

dona un nom dels que hi ha

apuntats en 'questa llista,

ab tota tranquilitat

entregas la papeleta

al president del local...

y gloria in excelsis, llestos.

—¡No es mal gloria! 'l que 'm van dar!

Arribó al primer colagi

dels que m' havfan marcat,

dich un nom, y un poca-solta

que s' estava allí mirant

crida: «Es mort aquest fulano.

—Es mort? Bueno. Torno á dar

un altre nom, y: «Es á forá»

diu el mateix carcamal.

Vaig per tercera vegada

á mirar la llista, y ¡plaf!

me sento caure una morma,

y un' altra y un' altra... Es clar,

qué havia d' fer?

—Tornart'hi.

—¡Prou! Tú t' hi hagues trobat.

Camas ajudeume á corre,

saltant á través dels camps,

y á veure en un altre puesto

si tindrás més sort. ¡Qu' es cas!

Semblerà que 'm coneixían

ab l' olor. «Soch en Pep Valls.»

—Es mort. «Donchs soch en Joan Comas.»

—També es mort. «Soch en Pau Blanch.»

—Un altre mort. «Ple de rabia,

treich la llista y dich: Veyám,

per quins puch votar d' aquests?

—Quins son els vius?

—¡Ben parlat!

—¡Y tan ben parlat!... La surra

que allí 'm varen regular

es de las que may s' olvidan.

No 't diré més, per final,

sino que á las set del vespre

sortí fet un fregall

de la Casa de Socorro,

borni d' un ull, coixejant,

cubert ab tres capas d' àrnica

y ab quinze ó setze pegats
colocats en els paratges
de més compromís.

—Mal llamp!

Si que vas fé un trist negozi...

—Més trist del que 't pots pensar,
perque, agafantse ab l' escusa
de que no s' ha aproveitat
cap vot dels meus, ara 's negan

á darm'e 'ls xecanta rals.

—¡Estafas!

—Ja pots ben dirlo;

pero iah, no 'n passaré

mai més. Un' altra vegada

que 'm vinguin á contractar...

—Dirás que tú no t' embruts.

—No; no m' allargará tant.

Diré que aixó del sufragi

es traball molt delicat,

y que antes d' aná á la lluuya

vull cobrar per endavant.

—Y un cop hajas cobrat...

—¡Angel!

Si t' hay visto... —Ets un calaix

de ciencia y sabiduria.

—¿No faré bé?

—¡Vols callar!

C. GUMÀ

FESTA INTIMA

EGUR del triomfo, perque davant seu mateix el governador civil li havia arreglat l' acta anyadinti 'ls zeros necessaris, l' endemà de las eleccions el baró de la Pruna cridà al seu majordom.

—*Aixó es lo que t' ha votat? —li deya: —Aixó es lo que t' ha tret triunfant de las urnas?*
Y l' baró, no sapiguent com contestar respondé ab la mes ingénua de las sinceritats:
—No hi ha mes remey, noya. ¡Encare graciast! Per que si no fos que *això* ns vé á votar ¿quí 'ns votaria.

A. MARCH

L' OBRER

Criat de desde 'l bressol entre la suma pobreza, tota la seva infantesa no es res més qu' un mar de dol. Fent de gana algun badall y sentint molts cops el fret, aixís que s' aguanta dret ja va de cap al traball.

Els seus pares, qu' ab desfici presenten del fill el fat, contra de sa voluntat li fan apendre un ofici, perque aixís, si á la senmana sots guanyi quatre pessetas, ja n' hi ha per comprar monjetas y escusar un xich la gana.

Un cop ja l' ofici après qu' á sos pares fa servey, els hi pren el fill... el rey... i y del fill no 'n queda res!

Del servici fet un ase torna, com tots els demés, y sense pensar ab res busca una noya y 's casa.

Un cop casat, las doluras que 's creya que gosaría trobá com de dia en dia tot son penas y amarguras.

Arriba á vell, y el pobret, no tenint per res valor, amagant sempre son plor, resisteix la fam y el fret; mentres qu' ab trémula veu é interiorment indignat i va implorant la caritat invocant el nom de Déu!

Eix es el pago, lector, que dona l' humanitat al pobre desheretat. ¡Quànta gent viu... sense cor!

L. GENÍS

Madrit s' ha celebrat felisment la festa de Sant Isidro, digne patró de la vila dels Ós y del Hós (del Oso y de la Perosa).

Conta la llegenda que mètres Sant Isidro resava ajonllat fervorosament, dos angelets del cel li feyan la llaurada.

Aquest símbol viu encare en una bona part de aquesta Espanya endarrida, entregada á l' influència del clericalisme. Al poble espanyol l' obligan á resar com á Sant Isidro posant en el cel totas les seves esperances.

Pero ja no hi ha àngels del cel que traballin per ell. Lo que hi há son frares y agents de contribucions que se li importan lo poch que ha respectat la llagosta en sus contínues invasions devastadoras.

Llegeix:

«En la calle de la Puerta-Nueva han sido detenidos este mediodia dos ladrones que se habfan apoderado de un fardo conteniendo pieles llamadas *Calcutas*, que con otros se conducían en una tartanita por la calle del Comercio.»

¡Ayay! ¡Per apropiarse un fardo de pells agafan á un parell de mossegas, y per apropiarse de las actas de Barcelona no hi ha ningú que digui res als cabillers de industria que tractavan de hetxuralaras?

¡Es que te mes valor un fardo de pells que la representació de la primera ciutat d' Espanya per sa riquesa y pel número de sos habitants?

Una expressió nova qu' ha comensat á usarse á Barcelona.

Quan un dia una cosa que no es veritat, fent gala de una gran despreocupació, l' qui escolta li respon: —Vaja home, no siguis *La-rocal*.

Es bonich y edificant el cas de la reyna Draga, la jamona que vá casarse ab el rey de Servia, un paral de la primera volada.

Se vá dir qu' estava embrassada, molt avants dels mesos que la naturalesa exigeix pera la realisació de aquest fenòmeno genètic... i y no 'n vulguin mes de comentaris picants y maliciosos!

Després se vá assegurar que 's tractava de un fals embràs. Y per últim, avuy hi ha qui suposa, que lo que hi havia en tot això era un embràs simulat, per engatussar al seu marit, que quan ho ha descubert s' ha posat fet una fiera, y que segons diuhen està resolt á entaular divorci.

¡Dimontri de reyna Draga! Ni que 's tractés de unas eleccions espanyolas!

De totes maneras, de lo que passa se 'n desprén una consideració molt important.

Si la Sra. Draga, no hagués sentit l' ambició de ser reyna, avuy tothom la respectaría, sense que ningú 's fiés en els seus embrassos reals ó fingits.

De manera que 'l trono s' ha convertit per ella en una picota.

Calculis ab això si será de mala índole la institució monàrquica, que algunes vegades se torna contra 's mateixos reys.

Fins que la tupinada de Barcelona vá ser consumada no s' vá permetre que 's corresponents dels periódichs de Madrit trasmetessin telegramas relatives á las eleccions.

No m' recordo ahont vá ser que una quadrilla de lladres, en el moment d' efectuar un robo van rompre 'ls fils telegràfichs.

Per assegurar certs cops, lo primer que 's necessita es l' incomunicació mes absoluta.

Ja 's pot ser fort com *la roca*: tant y tant va el canti á la font de las tupinadas, que al últim se treuca.

Y un cop trencat paseune aygna.

Podrà portarlo al banch del Senat; pero tant se val... ja no es un canti, sino una colecció de testos.

Segons afirma un periòdich, un metje de Martorell, se vá pendre ab tal empenyo la defensa de la candidatura ministerial, que amenassava ab no prestar els auxilis de la seva professió als que no la votessin.

Que volen que 'ls digui: un metje que fá tals manifestacions per forsa ha de ser un burro. Y en aquest concepte lo millor que poden fer els martorellens es no anarlo á buscar may, perque aixís com no entén els seus debers professionals mes ruidimentaris, de la mateixa manera fora molt possible que no 'ls entenigués la malaltia.

Avants de las eleccions, deya l' *Avi Brusi*:

«Ha arribat l' hora d' escullir entre Jesús y Barabás.»

Conformes de tota conformitat, en l' inteligiencia de que 'ls anti-clericals estém ab Jesús, que al cap-de-vall signé qui vá expulsar als mercaders del temple.

Ab Barra-bás (el mateix nom ho diu) no mes hi poden estar els partidaris de la *barra*; els caciquistas; es á dir els que fins ara han vingut sent els grans amics del Avi Brusi.

«La ley dona tots els medis pera defensar la legalitat electoral.» —Va respondre en Moret, en contestació á un telegrama que vá dirigirli l' Sr. Larroux verdader y legítim diputat republicà per Barcelona.

—*[La ley! ¡Pobra ley!*

En èpocas de eleccions en Sagasta se l' amaga desota del tupé.

Un ciutadà dels que 's cansan desseguida, deya:

—Ja veieu com ens estafan. Digueu ara quese'n tren de anar á las eleccions?

Resposta de un decidit:

—¿Qué se 'n tren? Apurar cada vegada mes el descrèdit dels més governants, y omplir mes á cada instant la copa de la indignació del poble. De gota en gota 's vá omplint, y jay del dia que la copa vessil

Valenta campanya la que van fer els ensotanats contra 'ls candidats republicans, especialment contra l' Odón de Buén á Sant Feliu de Llobregat, contra en Corominas á Arenys de Mar, contra en Junoy á Manresa.

Ni qu' en lloc de personas haguessin sigut tres mononis haurian traballat ab tanta desesperació.

Vaja, està vist: á la càfila de pinxos qu' en días d' eleccions manejan el ganivet y el revòlver, s' hi haurá de afegir la caterva de pinxos místichs que manejan el salpasser.

Ocupantse de las seyyoras que van desoladas recullint firmas en favor de la conservació de las corporacions religiosas, el *Chirigoter* de *La Publicidad* fá notar la següent particularitat:

—Las seyyoras que tienen por confesor un jesuita, son las que más *se menean*.»

À la pràctica, amich Doys, á la gran pràctica 's deu aquest *menco* de las seyyoras que 's confessan ab els jesuitas!

Sembla que 'ls yankees, sense anarse'n ab romans, y donantse'l una figura de las reclamacions del Vaticà, ván á secularizar els béns que posseixen els frares de Filipinas.

Ab lo qual no deixaran de feliçar hi un gran favor espiritual.

Perque ab las alforjas buydas es molt més fàcil recorre 'l camí de l' eterna salvació.

Conseqüencies fins ara de la guerra iníqua de Inglaterra contra las repúblicas Sud Africanas:

Primer: Alguns milers de morts y 35 mil malalts en els hospitals.

Segona: Un discontent tal entre las forças invasoras que 's tem la deserció de mils de soldats, canats de una guerra interminable y que no conduheix á cap resultat positiu.

Tercera: Un gasto que fins ara s' eleva á 135 milions de lliures esterlinas (3,825 milions de pessetas.)

Y quarta y última: Un deficit espantós en el presupost de la metròpoli, y l' amenassa de conjurar-lo, carregant ab un fort impost la exportació del carbó de pedra, el consum del sucre y algunas altres sustancies alimenticias, lo qual fá que una gran part de l' opinió fins ara partidaria de la guerra, cridi, s' exclami y protesti de la manera mes enèrgica.

Vaja que 'l Transvaal ha sigut per Inglaterra la gran castanya qu' encare no ha lograt pelarla.

Avuy encare s' está punxant els dits ab las pius de l' esclofolla.

El govern de la República del Uruguay ha donat ordres rigurosas de que 's impedeixi l' accés del territori á tot inmigrant que pertanyi á qualsevol ordre religiosa.

Contra 'l microbi del clericalisme frares, totas les precaucions son pocas. De manera que 'l govern del Uruguay ha fet molt bé, estableint aqueixa espècie de cordó sanitari.

EL DISSAPTE

El dissapte, 'ls uns l' esperan per cobrar la setmanada y aliviar poquet ó molt sa malaltissa butxaca; per aná á dormí á altas horas de la nit, l' esperan altres, passant lo temps al café fent corre bolas ó cartas; la dona (1) també l' espera

(1) La meva.

per aná á sentir com cantan els escolans de l' iglesia de la Trinitat, *la Salve*; per quin motiu es el dia en que prench més enrabiadas, puig anant ella á sentir la ja esmentada quixalla, de fe 'l sopà no 's recorda; y així es que al arribá á casa (que per cert quan jo hi arivo ho faig ab no poc gana), 'n tinch d' esperar tres horas ans no posa 'l sopà á taula.

Y jo, lectors estimats, espero també 'l dissapte per lo que menos se pensan ja qu' es cosa molt estranya: es, donchs, per poder saber si fan ó no jan per casa els treballs que jo he enviat durant la present setmana, al molt popular periòdich de *LA CAMPANA DE GRACIA*.

J. N. F. DE VILAFRANCA

Tiros, pinyas, garrotadas, ferits, gent al cementiri... ¡Y d' això 'n diuen «la lluya pacífica dels comicis!»

En vigilias d' eleccions, don Llorens joem m' abrassava! Ara que ja l' he votat, quan me veu gira la cara.

—Per què 'n deurán dir *colegis* dels centros electorals?

—Per las moltes enseñanzas que allí s' hi solen donar.

Estich escribint un llibre qual titul dirà tan sols: «Art de manejar la tranca ó Guía del elector.»

A l' hora del escrutini deya un elector de guassa: —Ja torném á ser Tots-Sants. ¡Quin bé de Deu de castanyas!

—Així de candidatura de qué deu ser derivat? —Dela candidat del públic: no pot ésser mes clar.

Per aná á votar no basta la papeleta avuy dia; també es necessari dur venas, árnica y desfilas.

Trepitjat pels uns y 'ls altres, plé de nafras, envilit, ipobre universal sufragi! ¡Estás tú ben sufragit!

En una pasteleria:

—Quant valen aquests bescuysts? —Ne dono sis per cinch pessas de deu céntims.

—Ah, sis per cinch pessas? Així per quatre pessas ne donarà cinch; per tres pessas, quatre; per dos pessas, tres; per una pessa, dos, y l' últim sortirà de franch. Donguim aquest.

La caricatura al extranger

TOLSTOI, L' EXCOMUNICAT ó 'l Lleó y la Mosca.

(De Le Charivari)

Si tu vares tení 'ls vots y l' altre va endurse'n l' urna, desde ara ja 't dich que al acta pots ferli un nus á la quia.

Van prometrem sis pessetas si 'crt candidat votava, pero al 'narlas á cobrar s' havia tancat la caixa!

Molts diputats elegits, si tinguessin pundonor, al rebre l' acta, en efecte, la duran á las corts.

Setze burots, vuyt mossegas, dos morts: total vintissis. Y l' candidat exclamava: —¡M' ha votat tot el partit!

Quan van vérem torná á casa mistic, romput, aixafat, tots els vehíns varen dirim'ho: —Ja deu venir de votar.

L. WAT.

Se dona una reunio benèfica, y un senyor pertenent á la classe de las personas decentes, segons aixís sol anomenar-se als que van ben vestits, emprén á una dama, molt coneuguda pels seus rasgos caritatis.

Se tracta —li diu —de una familia desgraciadísima. Vagi contant, senyora: el marit baldat, la seva dona malalta de una enfermetat de cor, y cinch criatures, la major de uns nou anys. Donchs bé, en aquesta situació els llansen al carrer si no pagan trenta pessetas que deuen de lloguer del pis.

La senyora 's commou, y no trenta pessetas, sino un bitlet de cinquanta dona per socorre á la pobra familia.

—Y vosté —pregunta —que tant s' interessà per aquests infellos? —Per forsa, senyora: soch el propietari de la casa que ocupan.

Entre un frare y un home molt tranquil:

—¿Quants Deus hi ha?

—Tres.

—No, senyor: no mes n' hi ha un.

—Per mí son tres.

El frare cremat: —Un no mes ¿o té entès?

A la taula:
 —Quimeta, vingui aquí—crida l' amo tot enfusat.
 —¿Qué hi há senyoret?—fá la Quimeta.
 —Miri-lo que hi há á la sopa. (Dihent aixó li ensenyà una mota de cabells).
 La Quimeta molt tranquila:—Era una sorpresa.
 —No recorda que ahir me 'ls vá demanar. Donch's ja 'ls té.

En una botiga.
 —Un senyor que ostenta unas orellas descomunals, pregunta:
 —Tenen cotó fluix?
 —Perqué 'l voldria?
 —Per taparme las orellas.
 —Dispensi no 'l podén servir: nosaltres no venem mes que al detall.

L' ESCRUTINI Á BARCELONA

Del diumenge al dijous reiná á Barcelona una gran agitació. Els telegramas enviats per en Larroca á n' en Moret y proporcionats á la premsa y que per conseqüent tenian caràcter oficial atribuïen mes de 10 mil vots als cinc candidats de la coalició monàrquica, deixant els dos llochs de minoria pels regionalistes.

Segons sembla, alguns dels candidats caciquistes, en vista de l' actitud que anava prenent el poble de Barcelona hagueren de manifestar al governador la seva resolució de no acceptar l' acta que se 'ls volta regalar. Per altra part el govern temerós de crear un nou y grave conflicte hagué de donar les ordres convenientes porque no 's consumés la monstruosa tunipada.

Ab tal motiu en Larroca, completament desautorisat, quedó no ab un pam ni dos de nas, sino ab un nas tan llareh com desde Barcelona á Madrid. Y á la punta hi enganxá la dimissió de governador de aquesta província.

L' escrutini general se realisá per fí baixa la presidència del magistrat Sr. Mendo de Figueroa, durant l' acte desde las deu del matí del dijous fins á dos quarts de una de la matinada del divendres. Un concurs immens omplí constantment la casa de la ciutat y s' espandí per la piazza de Sant Jaume. Hi havia molta forsa pública preparada. Ordre perfecte. Els candidats republicans y 'ls catalanistes, així com els delegats de aquestes dos agrupacions, sostingueren el seu dret districte per districte, secció per secció. De molts de aquestes faltava l' acta; de molts altres l' acta venia ab xifras evidentment amanyadades. En aquests cassos se computaven els vots, segons els certificats obtinguts pels candidats, per considerar-se més ajustats á la veritat electoral.

El recompte verificat en aquesta forma, doná 'ls següents resultats:

Robert	7,808 vots
Russinyol	6,488
Domènech	6,272
Torres	5,963
Maristany	5,605
Lerroux	5,426
Pí y Margall	5,232
catalanistas.	
coalició caciquista.	
coalició republicana.	

Inmediatament als set electes seguia el Sr. Ávila, que hauria sortit indefectiblemente, á no haverse carregat els daus en moltes actas en obsequi al candidat monàrquic Maristany.

La creença general es que l' govern ab aquesta maniobra ha capejat de moment el temporal que se n' hi venia á sobre sens perjudici de declarar mes tard nulo l' escrutini, per haverse utilitat en moltes seccions, en lloc de les actas amanyadades, els certificats.

De totes maneras es de presumir que las eleccions barceloninas están encare destinadas á donar molt joch.

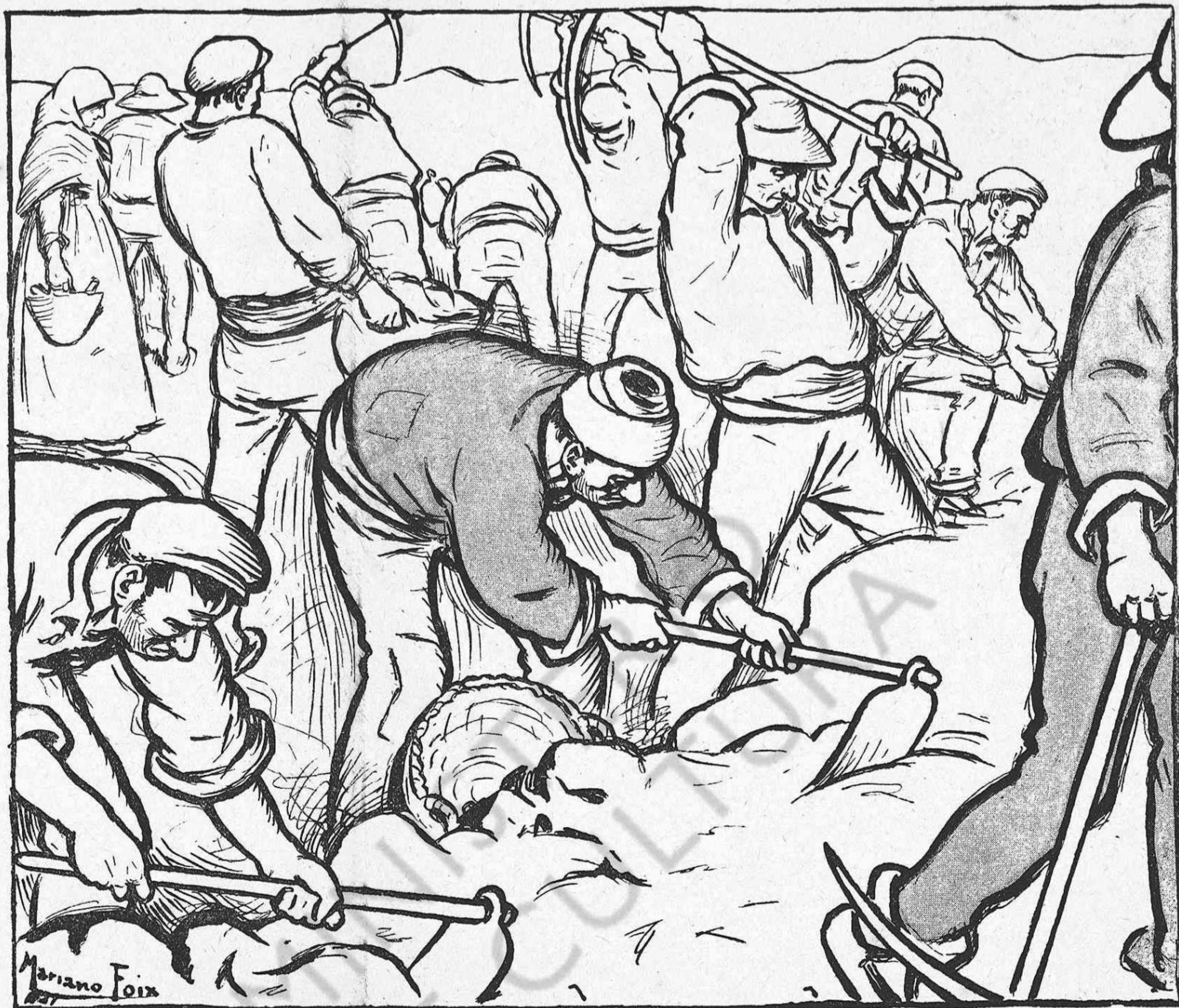
Deyan d' un tal Arnavat
qu' era un home molt mirat,
y al punt vā replicá en Plassa:
—Si qu' es mirat, hasta massa:
que tots el miran veureu
perque deu por tot arreu.

EL CHÉ ALS SEUS ELECTORS DE SUECA

—Confieu en mf chermans en idees y aspiracions, que yo seré sempre defensor acerriñ del arrós.

Els que suhan — Una brigada del Cementiri nou

Fent puesto pels que van cayent.

Entre un pare avaro
y un fill gastado:
—Pare, donguin centsims,
—No vull darta'n, no,
que te 'ls gastarás.
—No me 'ls gastaré.
—¿No 'ls vols per gastarte'l's?
—Y donchs que 'n vols té?
—Vull portarne á sobre
pel que pot passá.
—Si no has de gastarte'l's
no te 'n vull doná.

J. PONT Y ESPASA

Al bastó té afició tanta
el marit de la Roseta
que á tot hora, nit y dia
y fins ni al hivern el deixá.
Y parlant ab las vehinias
sa muller entre altres cosas,
digué que lo seu marit
portava bastó á tot hora.

JOFEGEN

No poguen descarregá
diu en Pep á n' en Lleganya:
—Au, dona'm un cop de mà.
—Y l' altre li sum castanya.

QUIRNE M. RENEG

SOLUCIONS

A L' INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA.—*Pa-va-na.*
2. TRENCA-CLOSCAS.—*Electra*—Perez Galdós.
3. CONVERSA.—*Norma.*
4. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Cortinas.*
5. GEROGLÍFICH.—*Per grans els grangers.*

Han endavantat algunes de les solucions, els ciutadans Noy de las mostras, A. Ribas LL., Julieta y Romeo, Joseph Herrero, Un farestech, Mech Mech, Joseph Massó, Joseph Abella, D. Baldrich de V., Tercioperapística, Un espardenyot, F. Gibernau, Xich del Ateneo y Un ganxet.

ENDEVINALLAS.

XARADA
Li agradarà fins que mo-
ma primera sens desva-
puig es un estrafala-
mon Tot, amich de 'l Libro-

Jo, lector, no vull cansar-
ni penso may aburrir-
per lo qual tinch d' advertir
que may d' ell deurás fiar-

Per l' amor lo cor li pe-
de teresa ni dos no 'n gas-
y n' es de tant mala pas-
per culpa de la Rite.

MOSSEN FLOCHS

ANAGRAMA

Volgunt passá un matuté
l' altre dia un bot de tot,
adonante's n' un buró.
¡Redeu quin total hi hagué!

UN COMPANY DE LA GOMA

TRENCA-CLOSCAS

G. SED E LÓ

PÍ, TRETZE

BARCELONA

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas
lo titul de un aplaudidissim drama castellà junt ab lo
nom y apellido de son insigne autor.

JOSEPH GORINA ROCA

BALDUFA NUMÉRICA

4 5 7	—Animal.
7 8 5	—Parentiu.
1 2 3 4 5 6 7 8	—Embarcació.
1 5 3 1 5 3 5	—Carrer de Barcelona.
4 8 7 5 6 5	—Rassa.
1 2 3 4 5	—Poble catalá.
3 5 7 5	—Animal.
3 2 7	—Per las donas.
1 2	—Animal.
8	—Lletra.

GEROGLÍFICH

X

A

A

UN APRENENT

CORRESPONDENCIA

Caballers: Julieta y Romeo, Rich Art o y Ols, J. Olivé y Ll., Enrich M. Gener, Noy de la Estació, Rafel Palau, V. Caldés y Arús, Frederich Gibernau, E. Casanova, Un farestech, Emili Selva, Herrepepe, Estanqué de Sans, Xiquet de las guatllas, J. C. Mateu, M. Balíu, Enrich Sererrac, J. Altadill, Aigua Clara, Dos diputats á la graella, A. Ibern, J. Cases, Un de Cerviá y Pep de la gresca, Fernando Fabra, Maristany y Cornet y Mas. Apesar de las notacions oficiales ni serán diputats, ni veurán insertats cap trencacloscas.

Caballers: Noy de las mostras, Joseph Mozo, J. Bosch y Romaguera, Xoch de Llansá, Sisquet de Reus, Joseph Abella, Joan Bebé, Amadeo D., A. Ribas LL., Pi y Margall, Lerroux, Salmerón y Avila: Apesar de las tunipadas vostés tindrán la representació de casa nostra.

Caballer: F. Carreras P.: La seva xarada es poch xarada.—S. Brugués: Una de tres.—A. Carrasca Gayan: Mi-
rarém de ferlo servir.—Un ganxet: No enganxa.—P. A.
Moreno: La major part anirán.—Joseph Joflich: Aixó dich, joflich, joflich, y qu' es dolent aixó, amich...—Jaime Gasol: ¡adeu, espanta-marits!—A + C.: Gracias per las fotografías; s' aprofitarà alguna cosa sempre que tingui ocasió d' un clix interessant agrahiréns se recordi de nosaltres.—Moret de Gracia: Dels epigrams bueno, no tením resqüe dirne.—A. Soldevila Formigó: A don Victor Balaguer. Lo gran home ha mort... ¿Qué 'm diria ara? En Prim també.—Enrique Fornells: Un trimestre son tres pessetas y sab? per endavant, en la forma que vul-
gui.—Lluíseta del Castell: No recordém la poesía á qué s' refereix. Potser allò no va anar, pero 'Aixó not d' avuy... aixó sí.—F. P.: Lo que 'na envia es bonich de debò y quan nosaltres ho trobem bé senyal que ho es.—E. del Fat: El pensament no té res de nou y la forma té poca novetat.—M. Garlopa: ¿Florales y defectuosas? Vade retro...—L. Castell-Ferris: Creguim senyor Castell-Ferris; Ja que ho fa tan malament, suicidis ja, y enterris... s' enten, literariament.—Caixal d' oca: Y encare corcat.—R. Homes Mundo: Tant com envia tot es dolent. El defecte, senyor Mundo, es que sigui tan fa-
cundo.—Josep Gay: Potser sí.

LIBRO DE ACTUALIDAD

La decadencia de las naciones latinas

por

G. SERGI

Un tomo en 8.º Ptas. 3

Obra de gran éxito

EL PROCESO DE CRISTO

por

FRANCISCO PI Y ARSUAGA

Un tomo en 8.º Ptas. 1

POEMAS DE MAR

PER APELES MESTRES

3.ª edició Preu 2 pessetas

APELES MESTRES

Idilis Llibre 1.er Preu 2 pessetas

Idilis Llibre 2.^{on} Preu 3 pessetas

TARJETAS POSTALES ANTI-CLERICALES

5 céntimos una

La colección de 20 tarjetas, Pesetas 0·75

Impremta de LA CAMPANA Y LA ESQUILLA, carrer del Olm, número 8.

Tinta Ch. Lorilleux y C.